

Harrastajakysely 2019

Teksti ja taulukot **Joonas Gustafsson**

Suomen herpetologinen yhdistys järjesti loka-joulukuussa 2019 toisen harrastajakyselyn suomalaisen herppiharrastajien keskuudessa. Yhdistyksen ensimmäinen harrastajakysely tehtiin vuonna 2012. Toisin kuin edellisessä kyselyssä, tässä vuoden 2019 kyselyssä keskityttiin selvittämään Suomessa pidettävää herppilajistoa. Lisäksi selvitettiin harrastajien taustatietoja. Harrastajilta tiedusteltiin matelijoiden ja sammakkoeläinten lisäksi myös erilaisten terraariossa pidettävien selkärangattomien harrastamista.

Kysely toteutettiin nettikyselynä osoitteessa www.herpetomania.fi/harrastajakysely. Kysely oli auki kolmen kuukauden ajan kaikille herppiharrastajille, ei pelkästään Suomen herpetologisen yhdistyksen jäsenille. Kyselyä mainostettiin Suomen herpetologisen yhdistyksen nettisivulla sekä useissa herppiaiheisissa Facebook-ryhmissä. Kyselyyn vastattiin anonyymisti.

Tässä artikkelissa esitetään kyselyn tulokset ja verrataan niitä lyhyesti edellisen kyselyn tuloksiin.

Kyselyn tulokset

Yhteensä kyselyyn tuli vastausaikana 989 vastausta, jossa vastaaja oli antanut edes osan tiedoista. Lisäksi tuli vastauksia, joissa vastaaja ei ollut täyttänyt kyselyyn mitään tietoja vaan käytännössä palauttanut tyhjän lomakkeen. Nämä tyhjät vastaukset poistettiin ennen tulosten käsittelyä. Lisäksi kunkin yksittäisen kysymyksen kohdalla oli mahdollisuus jättää kysymys huomioimatta tai ilmoittaa, ettei halua kertoa kyseistä tietoa. Nämä tyhjät vastaukset on poistettu tuloksia esitettäessä.

Harrastajat

Kyselyn ensimmäisessä osassa tiedusteltiin vastaajien perustaustatietoja, jotta saataisiin selville, millaiset ihmiset maassamme herppejä harrastavat.

Vastaajista 78,5 % ilmoitti sukupuolekseen naisen ja 19,5 % miehen. 2,2 % vastanneista ilmoitti sukupuolekseen ”muun”. (Ks. kuvaaja 1.)

Reilu puolet (51,9 %) vastaajista ilmoitti asuvansa Etelä-Suomen alueella (vanha Etelä-Suomen lääni). Reilu neljännes (27,1 %) ilmoitti kotipaikakseen Länsi-Suomen. Viimeinen vajaa neljännes jakautui Itä-Suomen (9,7 %), Oulun (8,3 %) ja Lapin (2,8 %) välille. Ahvenanmaalta vastasi kaksi harrastajaa (0,2 %). (Ks. kuvaaja 2.)

Suuri osa vastanneista harrastajista on syntynyt 1980-luvulla (32,5 %) tai 1990-luvulla (34,7 %). Yhteensä he kattavat kaksi kolmasosaa vastanneista. Kun mukaan lasketaan vielä 1970-luvulla syntyneet (19,1 %), nämä ikäluokat yhteensä käsittävät yli 86 % vastanneista. Vastaajista yksi (0,1 %) ilmoitti syntyneensä 2010-luvulla. Nuorisoharrastajia (2000-luvulla syntyneitä) oli mukana jo 6,6 %. Toisessa päässä vanhimmat vastaajat ilmoittavat syntyneensä 1950-luvulla (1,2 %). Täsmällinen syntymävuosikymmenten jakauma selviää kuvaajasta 3.

Fyysisen iän lisäksi kyselyssä selvitettiin sitä, miten pitkään ihmiset ovat herppejä harrastaneet. Vuoden tai lyhyemmän ajan harrastaneita oli vastanneista 16,6 %. 2–3 vuotta harrastaneita oli yhteensä 20,7 %. Pisimpään, yli 40 vuotta, harrastaneita oli alle prosentti. Tärkeimpiä harrastuksen keston jakauma selviää kuvaajasta 4.

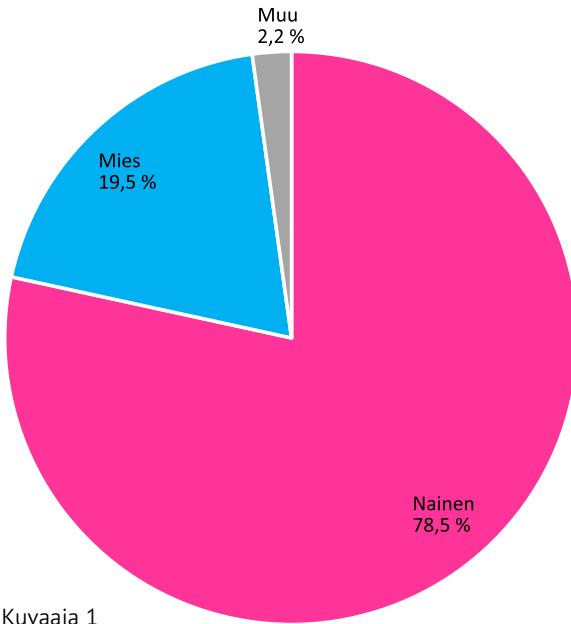
Kyselyyn vastanneista 10,5 % ilmoitti olevansa Suomen herpetologisen yhdistyksen jäsen. 19,7 % ilmoitti kuuluvansa johonkin herpetologiseen yhdistykseen. 2,2 % vastanneista ilmoitti kuuluvansa useampaan kuin yhteen herppiyhdistykseen.

Eläimet

Kyselyn toinen pääosio käsitteli harrastajien omistamia matelijoita, sammakkoeläimiä ja selkärangattomia. Toisin kuin edellisessä kyselyssä, tällä kertaa tiedusteltiin ainoastaan harrastajien pitämiä lajeja eikä yksilömääriä kysytty.

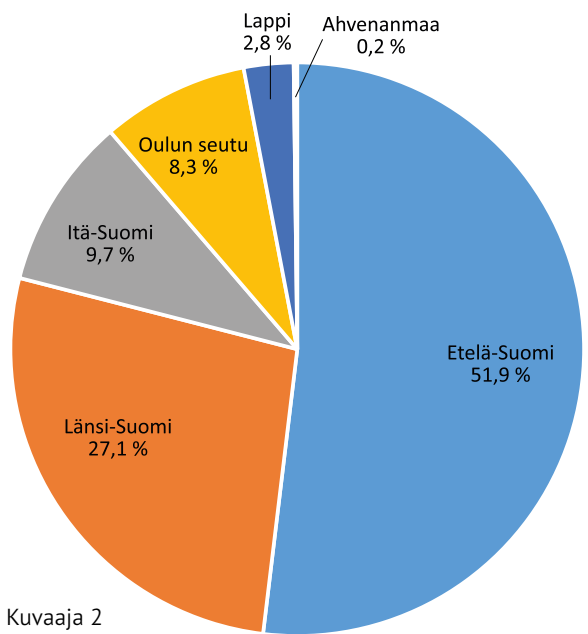
Vastaajat ilmoittivat kyselyssä yhteensä 563 lajia. Tästä lajimäärästä 63 oli sammakkoeläimiä, 278 ma-

Sukupuoli

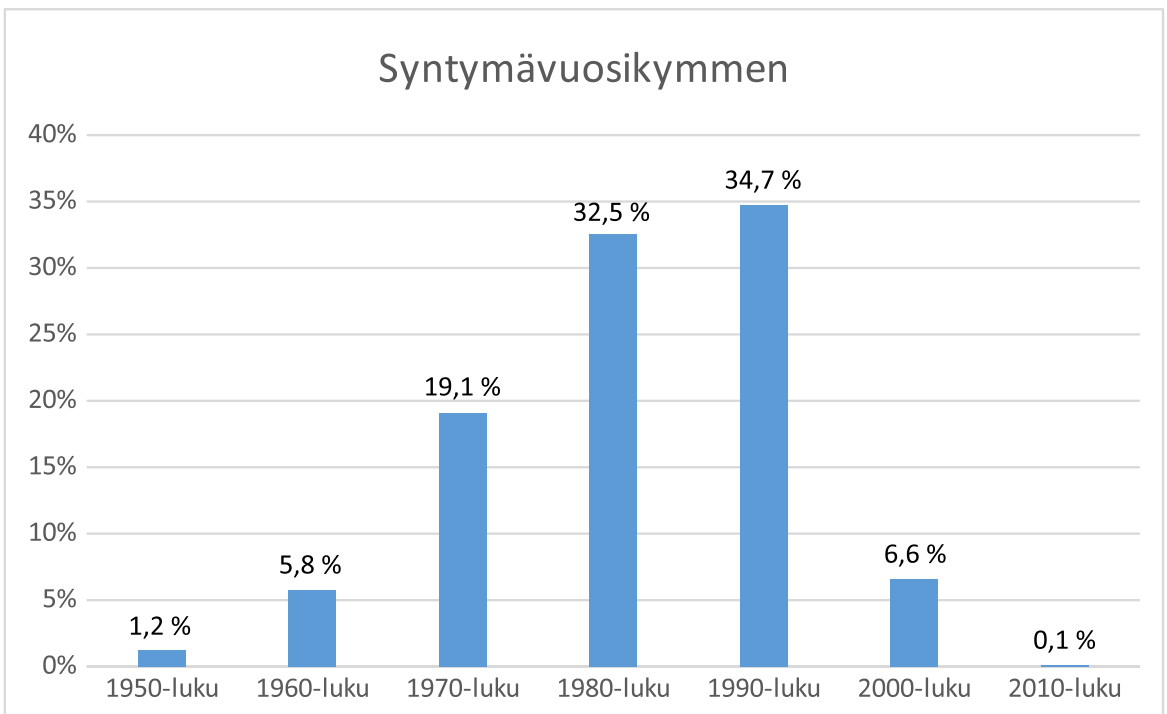
Kuvaaja 1

Asuinpaikka

Kuvaaja 2

Syntymävuosikymmen

Kuvaaja 3

telijoita ja loput 222 erilaisia selkärangattomia (mistä määrästä noin puolet tarantulalajeja). Näiden lisäksi kyselyyn ilmoitettiin joitakin yksittäisiä muihin ryhmiin kuuluvia eksoottisia eläinlajeja, kuten harvinaisempia kala- ja nisäkäslajeja. Nämä on kuitenkin pois-tettu kyselyn tuloksista.

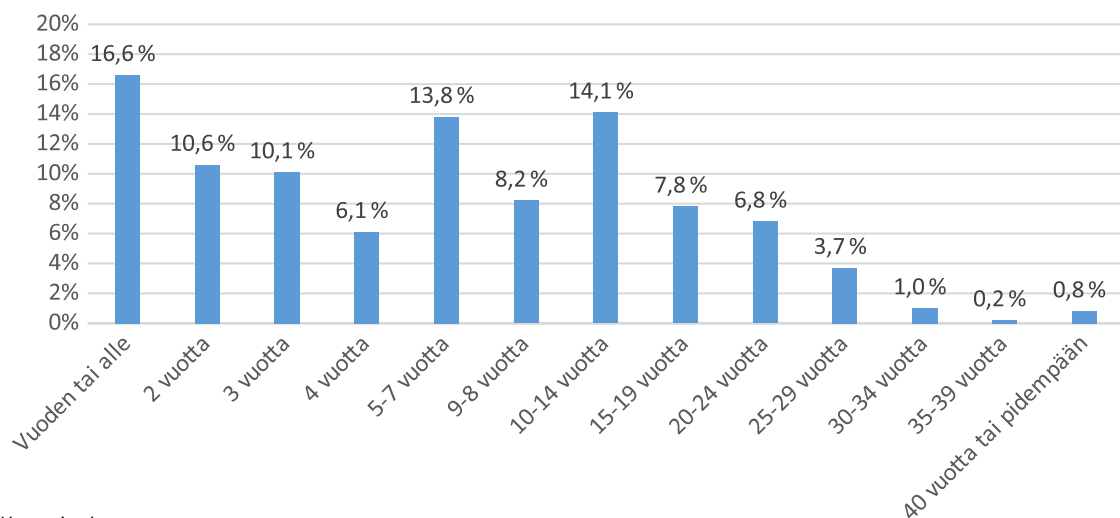
Kun yleisistä tuloksista siirrytään eläinryhmien ja lajien tasolle, kyselyn tulokset yleisimpien lajien osal-

ta selviävät oheisista taulukoista.

Kilpikonna löytyi kyselyssä 138 harrastajalta 20:tä eri lajia. Ylivoimaisesti yleisin laji oli nelivarvaskilpikonna. Yhtä selvä kakkonen oli kreikankilpikonna. Näiden perässä tulivat punakorvakilpikonna ja leopardikilpikonna. Loput esille tulleet lajit olivat selvästi näitä neljää harvinaisempia.

Käärmeitä kyselyssä kertoi pitävänsä 495 harrasta-

Harrastusaika

Kuvaaja 4

jaa. Heiltä löytyi 150:tä eri käärmelajia. Lajeista viljakäärme oli ylivoimaisesti yleisin. Viljakäärme oli myös koko kyselyn useimmalta harrastajalta löytyvä herppilaji ja käärmeet harrastetuin matelijaryhmä. Käärmelajien kärkekolmikkoon ylsivät myös kuningaspyton ja kuningasboa selvällä erolla toisiinsa nähden. Kärkekolmikon takana tilanne oli tasaisempi. Suosituin myrkyllinen käärme oli siankärsäkäärme, joka ylsi kaikkien käärmelajien listalla viidenneksi.

Liskot olivat käärmelajien jälkeen toiseksi harrastetuin matelijaryhmä. Kyselyyn vastasi 370 liskoharrastajaa, joilla on 103:a lajia liskoja. Suosituin liskolaji oli leopardigekko, jota seurasivat parta-agama ja harjagekko. Kuten käärmelajienkin, kärkekolmikko ja sen sisäiset erot olivat selviä. Myös suosituimpia seuraavat lajit, kääpiöparta-agama neljäntenä ja jemeninkameleontti viidentenä, olivat tukevasti omilla sijoillaan. Vasta niiden jälkeen lajien väliset erot alkoivat olla pienempiä.

Muiden matelijoiden ryhmässä neljä harrastajaa ilmoitti omistavansa yhteensä kolmea kaimaanilajia. Yleisin, kahdelta harrastajalta löytyvä laji oli kääpiökaimaani. Suurempia krokotiililajia tai muita matelijoita ei kyselyyn ilmoitettu.

Sammakkoeläimiä kertoi kyselyssä harrastavansa 104 harrastajaa, joista 72:lla oli sammakoita ja 37:lla salamanterieläimiä. Viiden harrastajan kokoelmasta löytyy molempien ryhmien edustajia. Lajitasolla sammakoita ilmoitettiin 52 lajia ja salamanterieläimiä 11 lajia.

Vaikka salamanterieläimet ryhmänä hävisi suosiossa sammakoille, kuuluvat sammakkoeläinten suosituimmat lajit kiinankääpiötulilisko ja aksolotli molemmat tähän ryhmään. Neljänneksi sammakkoeläinten listalla sijoittui nuolimyrkkysammakko *Dendrobates tinctorius* lukuisine värimuotoineen (mukaan lukien sini-nuolimyrkkysammakko *D. t. azureus*). Seuraavina listalla olivat kiinankellosammakko, korallisormisammakko ja koristesarvisammakko. Suosituimmasta lajista al-

kaen lajien väliset erot olivat muutaman, jopa yhden harrastajan eroja. Näin ollen erot olivat vähemmän selviä kuin eri matelijaryhmien välillä, ja sattumallakin on suuri merkitys järjestyksessä.

Selkärangattomat on biologisesti ylivoimaisesti kaikista suurin ja monimuotoisin eläinryhmä. Tässä kyselyssä suurimmaksi selkärangattomien ryhmäksi nousivat tarantulat (lintuhämähäkit), mutta terraariossa pidetään myös moniin muihin ryhmiin kuuluvia selkärangattomia. Tässä kyselyssä kartoitettiin lähinnä harraste-eläiminä pidettäviä selkärangattomia, joten matelijaharrastajien tuhansittain ruokaeläimiksi kasvattamat sirkat, toukat ja kärpäset eivät nousseet kyselyssä esille.

Edellisessä kyselyssä selkärangattomat käsiteltiin yhtenä suurena ryhmänä, mutta koska niiden harrastus ja lajikirjo ovat kasvaneet huomattavasti, tässä esitellään tuloksia lajiryhmittäin. Selkärangattomien tulokset käydään läpi lajitasolla, alalajit ja muodot sivuuttaen.

Tarantulia kyselyyn ilmoitti 172 harrastajaa, jotka ilmoittivat 113 lajia. Täsmällisen lajin ilmoittaneiden lisäksi vastauksissa oli 21 tarantulamuotoa, joille ei esitetty luonnontieteellistä lajia vaan muu muoto, kuten "*Homoeomma sp. red*" tai "*Poecilotheria sp. lowland*". Tarantulista suosituimmat lajit olivat *Tliltocatl albopilosum*, *Acanthoscurria geniculata* ja *Lasiadora parahybana*.

Toiseksi suosituimmaksi selkärangattomien lajiryhmäksi kyselyssä nousivat kuoriaiset (19 lajia 48 harrastajalla). Tässä ryhmässä ruusukuoriainen oli ylivoimaisesti suosituin laji. Myös *Coelorrhina hornimani* ja *Chlorocala africana* nousivat esille useamman harrastajan vastauksissa. Loput lajit olivat yhden tai muutama harrastajan harvinaisuuksia.

Skorpionit nousivat kolmanneksi suosituimmaksi selkärangattomien ryhmäksi (19 lajia, 34 harrastajaa). Tarantulien ja skorpionien lisäksi kyselyyn vastanneet pitivät myös muita hämähäkkejä sekä skorpionilukkeja. Näiden harrastajamäärät olivat kuitenkin pieniä.

Suosituimmat sammakkoeläimet

(kaikkiaan 63 lajista 104 harrastajalla)

Harrastajia	Tieteellinen nimi	Suomalainen nimi
16	<i>Hypselotriton orientalis</i>	kiinankääpiötulilisko
13	<i>Ambystoma mexicanum</i>	aksolotli
11	<i>Dendrobates tinctorius</i>	sininuolimyrkkysammakko
10	<i>Bombina orientalis</i>	kiinankellosammakko
9	<i>Litoria caerulea</i>	korallisormisammakko
8	<i>Ceratophrys ornata</i>	koristesarvisammakko
7	<i>Epipedobates anthonyi</i>	namumyrkkysammakko
7	<i>Ceratophrys cranwelli</i>	argentiinansarvisammakko
6	<i>Dendrobates auratus</i>	vihernuolimyrkkysammakko

JOONAS GUSTAFSSON

Suosituin sammakkoeläinlaji on kiinankääpiötulilisko (*Hypselotriton orientalis*).

MICHAEL GÄBLER / CC BY 3.0

Sininuolimyrkkysammakko (*Dendrobates tinctorius*) on suosituin sammakko.

JOONAS GUSTAFSSON

Leopardigekko (*Eublepharis macularius*) on suosituin lisko.

Suosituimmat liskot

(kaikkiaan 103 lajista 370 harrastajalla)

Harrastajia	Tieteellinen nimi	Suomalainen nimi
143	<i>Eublepharis macularius</i>	leopardigekko
109	<i>Pogona vitticeps</i>	parta-agama
73	<i>Correlophus ciliatus</i>	harjasgekko
48	<i>Pogona henrylawsoni</i>	kääpiöparta-agama
24	<i>Chamaeleo calytratus</i>	jemeninkameleontti
18	<i>Lepidodactylus lugubris</i>	gekkolaji
17	<i>Phelsuma madagascariensis</i>	madagaskarinpäivägekko
14	<i>Gekko gekko</i>	tokee
11	<i>Iguana iguana</i>	iguानी
9	<i>Hemidactylus imbricatus</i>	kyygekko
9	<i>Rhacodactylus auriculatus</i>	gargoiligekko
9	<i>Hemitheconyx caudicinctus</i>	paksuhäntägekko
9	<i>Furcifer pardalis</i>	pantterikameleontti
9	<i>Novoeumeces schneideri</i>	berberinskinkki

Suosituimmat kilpikonnat

(kaikkiaan 20 lajista 138 harrastajalla)

Harrastajia	Tieteellinen nimi	Suomalainen nimi
76	<i>Testudo horsfieldii</i>	nelivarvaskilpikonna
34	<i>Testudo hermanni</i>	kreikankilpikonna
19	<i>Trachemys scripta elegans</i>	punakorvakilpikonna
13	<i>Geochelone pardalis</i>	leopardikilpikonna
6	<i>Chelonoidis carbonaria</i>	hiilikilpikonna
6	<i>Mauremys reevesii</i>	vaippakilpikonna

SANNI MIKKONEN

Nelivarvaskilpikonna (*Testudo horsfieldii*) on suosituin kilpikonna.

JOONAS GUSTAFSSON

Viljakäärme (*Pantherophis guttatus*) on suosituin käärme.

Suosituimmat käämeet

(kaikkiaan 150 lajista 496 harrastajalla)

Harrastajia	Tieteellinen nimi	Suomalainen nimi
307	<i>Pantherophis guttatus</i>	viljakäärme
188	<i>Python regius</i>	kuningaspyton
74	<i>Boa constrictor</i>	kuningasboa
36	<i>Lampropeltis getula</i>	kuningaskäärme
35	<i>Heterodon nasicus</i>	siankärsäkäärme
33	<i>Corallus hortulanus</i>	amazoninpuuboa
26	<i>Epicrates cenchria</i>	sateenkaariboa
19	<i>Lampropeltis triangulum</i>	maitokäärme
19	<i>Oreocryptophis porphyraceus</i>	rottakäärmelaji
17	<i>Morelia spilota</i>	mattopyton

Krokotiilieläimet

(3 lajia 4 harrastajalla)

Harrastajia	Tieteellinen nimi	Suomalainen nimi
2	<i>Paleosuchus palpebrosus</i>	kääpiökaimaani
1	<i>Caiman crocodilus</i>	silmälasikaimaani
1	<i>Paleosuchus trigonatus</i>	sileäotsakaimaani

Kääpiökaimaani (*Paleosuchus palpebrosus*) on suosituin krokotiilieläin.

KARELJAKUBEC / CC BY-SA 3.0

Suosituimmat tarantulat

(kaikkiaan 113 lajista 172 harrastajalla)

Harrastajia	Laji
58	<i>Tliltocatl albopilosum</i>
48	<i>Acanthoscurria geniculata</i>
38	<i>Lasiadora parayhana</i>
33	<i>Grammostola rosea</i>
31	<i>Grammostola pulchra</i>
28	<i>Brachypelma hamorii</i>
27	<i>Brachypelma smithi</i>
26	<i>Tliltocatl vagans</i>
25	<i>Chromatopelma cyaneopubescens</i>
25	<i>Grammostola pulchripes</i>

Suosituimmat muut hämähäkkieläimet

(kaikkiaan 9 lajista 10 harrastajalla)

Harrastajia	Laji
3	<i>Kukulcania hibernalis</i>
3	<i>Eresus walckenaeri</i>

Suosituimmat skorpionit

(kaikkiaan 19 lajista 34 harrastajalla)

Harrastajia	Laji
14	<i>Heterometrus petersii</i>
6	<i>Heterometrus spinifer</i>
3	<i>Heterometrus cyaneus</i>
2	<i>Scorpio maurus</i>
2	<i>Heteroctenus junceus</i>
2	<i>Pandinus cavimanus</i>
2	<i>Hottentotta hottentotta</i>

Kaikkein suosituin selkärangaton kyselyssä oli akaattikotilo. Kotiloiden listaa hallitsevat eri *Achantina*-lajit. Myös kummitussirkat, rukoilijat, torakat ja tuhatjalkaiset olivat edustettuna usean lajin voimin. Uutena ryhmänä mukaan olivat tulleet maalla elävät ravut, joiden terraariossa pidettävä lajisto koostui kyselyssä sukujen *Coenobita* (erakkorapuja) ja *Geosesarma* (pieniä maalla eläviä taskurapuja) lajeista. Yksittäisiä mainintoja tuli myös juoksujalkaisten, siirojen ja luteiden ryhmistä.

Pohdintoja ja vertailua edellisen kyselyn tuloksiin

Harrastajat

Harrastajakyselyyn vastasi 989 harrastajaa, mikä on runsaasti enemmän kuin edellisessä kyselyssä vuonna 2012 (362 vastaajaa). Herppiharrastajien määrä on vuosien

JOONAS GUSTAFSSON

Suosituin tarantula on *Tliltocatl albopilosum*.

BERNARD DUPOND / CC BY-SA 2.0

Heterometrus-suvun skorpionit ovat selvästi suosituimpia. Kuvassa *H. spinifer* UV-valossa kuvattuna.

mittaan olettavasti kasvanut maassamme, mutta todennäköisempi selitys kasvaneelle vastaajamäärälle on se, että nykyisen sosiaalisen median aikana harrastajia on helpompi tavoittaa vastaamaan kyselyyn.

Vajaa tuhat vastaajaa ei kuitenkaan vastaa herppiharrastajien lukumäärää maassamme. Pelkästään Facebookin Herppiharrastajat-ryhmässä (jossa myös tästä kyselystä tiedotettiin) oli kyselyn aikaan lähes 7 000 jäsentä. Myös henkilökohtaiset keskusteluni eläinkaupan edustajien kanssa viittaavat paljon tuhatta suurempaan herppiharrastajamäärään maassamme.

Vastaajista yli kolme neljästä oli naisia. Vastaava tulos saatiin vuoden 2012 kyselyssä, ja saman suuntaisen tuloksen antaa Facebookin herppiryhmien jäsenten tutkiminen: harrastuksemme on Suomessa selvästi naisvaltainen.

Koko Suomen väestön maantieteelliseen jakaumaan

Suosittuimmat kummitus- sauva- ja lehtisirkat
(kaikkiaan 16 lajista 48 harrastajalla)

Harrastajia	Laji
18	<i>Extatosoma tiaratum</i>
15	<i>Bacillus rossius</i>
8	<i>Eurycantha calcarata</i>
7	<i>Sungaya inexpectata</i>
6	<i>Achrioptera fallax</i>
6	<i>Phyllium philippinicum</i>

ROSA PINEDA / CC BY-SA 3.0

Suosituin kummitus-, sauva- ja lehtisirkoista on *Extatosoma tiaratum*.

Suosituimmat rukoilijat
(kaikkiaan 10 lajista 19 harrastajalla)

Harrastajia	Laji
6	<i>Hymenopus coronatus</i>
5	<i>Hierodula membranacea</i>
4	<i>Sphodromantis lineola</i>
3	<i>Pseudocreobotra wahlbergii</i>
3	<i>Sphodromantis viridis</i>

HECTONICHUS / CC BY SA 3.0

Orkidearukoilija (*Hymenopus coronatus*).

Suosituimmat torakat
(kaikkiaan 8 lajista 71 harrastajalla)

Harrastajia	Laji
54	<i>Blaptica dubia</i>
17	<i>Blaberus craniifer</i>
15	<i>Gromphadorhina portentosa</i>

JUKKA PALM

Blaptica dubia on suosituin torakka.

Suosituimmat kuoriaiset
(kaikkiaan 19 lajista 48 harrastajalla)

Harrastajia	Laji
25	<i>Pachnoda marginata peregrina</i>
7	<i>Coelorrhina hornimani</i>
6	<i>Chlorocala africana africana</i>
3	<i>Mecynorrhina torquata</i>
2	<i>Pachnoda flaviventris</i>
2	<i>Anthia sexmaculata</i>
2	<i>Pachnoda aemula</i>

JUKKA PALM

Ruusukuoriainen (*Pachnoda marginata peregrina*) on suosituin kuoriainen.

nähdn herppiharrastajien jakautumisessa on nähtävissä selvä ero. Kyselyyn vastanneista lähes 52 % ilmoitti asuvansa Etelä-Suomessa, kun koko väestöstä alueella asuu vain reilu 40 %. Toisaalta Länsi-Suomessa asuu reilu kolmasosa väestöstä, mutta vastanneista herppiharrastajista vain reilu neljännes ilmoitti sen kodikseen. Muiden maantieteellisten alueiden osalta herppiharrastajien jakauma noudattelee koko väestön jakautumista prosenttiyksikön tarkkuudella. Etelän pai-

nottumiselle lännen kustannuksella on vaikea keksiä varmaa selitystä. Herpetologisen yhdistyksen ja muiden alan toimijoiden tapahtumissa osallistujia on niin lännessä kuin pääkaupunkiseudullakin.

Vastaajista 86 % ilmoitti syntyneensä 1970–90-luvulla. Tämä vastaa hyvin vuoden 2012 kyselyn tuloksia, jolloin 1970–90-luvulla syntyneiden yhteenlaskettu määrä muodosti 90 % kaikista vastanneista. Iloista on nähdä, että harrastuksen piirissä on edelleen myös

Suosituimmat kotilot

(kaikkiaan 9 lajista 107 harrastajalla)

Harrastajia	Laji
94	<i>Achatina fulica</i>
18	<i>Achatina achatina</i>
17	<i>Achatina iredalei</i>
16	<i>Achatina reticulata</i>
12	<i>Archachatina marginata</i>

CHARLES J SHARP / CC BY-SA 4.0

Akaattikotilo (*Achatina fulica*) on suosituin kotilo.

Suosituimmat ravut

(kaikkiaan 6 lajista 12 harrastajalla)

Harrastajia	Laji
6	<i>Coenobita clypeatus</i>
3	<i>Coenobita rugosus</i>
2	<i>Coenobita brevipanus</i>
2	<i>Coenobita perlatus</i>

GROOK DA OGER

Coenobita clypeatus -erakkorapu on ravuista suosituin.

Suosituimmat tuhatjalkaiset

(kaikkiaan 11 lajista 22 harrastajalla)

Harrastajia	Laji
12	<i>Archispirostreptus gigas</i>
6	<i>Anadenobolus monilicornis</i>
3	<i>Tonkinbolus dollfusi</i>

MUHAMMAD MAHDI KARIM / CC BY-SA 3.0

Archispirostreptus gigas on suosituin tuhatjalkainen.

Juoksujalkaiset

(1 laji 1 harrastajalla)

Harrastajia	Laji
1	<i>Scolopendra subspinipes</i>

Siirat

(2 laji 3 harrastajalla)

Harrastajia	Laji
3	<i>Armadillium maculatum</i>
2	<i>Porcellio laevis</i>

Luteet

(1 laji 2 harrastajalla)

Harrastajia	Laji
2	<i>Platyeris biguttatus</i>

nuoria, 2000-luvulla syntyneitä, ja jopa yksi 2010-luvulla syntynyt. Tämän kyselyn kohdalla vastaajien ikäjakaumaan voi vaikuttaa myös se, että kyselystä tiedotettiin ainoastaan sosiaalisen median kanavissa. Vaikka some ei enää ole pelkästään nuorten juttu, on somen käyttäjien määrä ja aktiivisuus edelleen nuoriin painottunut. Toisaalta kaikista nuorimmat eivät käytä sosiaalista mediaa.

Myös harrastuksen keston osalta tulokset ovat hy-

vin samankaltaisia kuin vuoden 2012 kyselyssä.

Kyselyyn vastanneista noin joka kymmenes ilmoitti olevansa Suomen herpetologisen yhdistyksen jäsen. Tämä luku on pudonnut rajusti vuodesta 2012, jolloin jäsenenä oli neljä kymmenestä vastaajasta. Kyselyiden välillä maahamme on perustettu myös muita herppiyhdistyksiä, joita ei edellisen kyselyn aikaan vielä ollut olemassa. Silti vain noin viidesosa ilmoitti tässä kyselyssä olevansa jonkin herpetologisen yhdistyksen jäsen.

Toisaalta pieni osa vastaajista ilmoitti kuuluvansa useampaan kuin yhteen herppiyhdistyksen yhdistykseen.

Eläimet

Kaikkien herppiryhmien osalta lajeja ilmoitettiin huomattavasti enemmän kuin vuoden 2012 kyselyssä. Sammakkoeläinlajien määrä on noussut 44 lajista 63 lajiin, matelijalajien 161 lajista 278 lajiin ja selkärangattomien tuplautunut 111 lajista 222 lajiin. Näin ollen kokonaismäärä on noussut kahdeksan vuoden takaisesta 316 lajista 563 lajiin.

Kasvu on nopeaa. Osittain sitä selittää edellistä kyselyä suurempi vastaajien määrä; sehän on lähes kolminkertaistunut. On luonnollista, että suuremmalla harrastajamäärällä on hallussaan enemmän lajeja. Harrastus on kuitenkin myös kehittynyt ja laajentunut maassamme kahdeksassa vuodessa huomattavasti. Vaikka suurin harrastajamassa touhuu muutaman yleisimmän lajin parissa, on maahamme viime vuosina tuotu ja tuotettu suuri määrä harvinaisempia lajeja, mikä näkyy myös kyselyn tuloksissa. Tämä on luonnollista harrastuksen kehittymistä ja toivottu suuntaus. Vuoden 2012 kyselyssä tiedusteltiin: ”Mihin suuntaan tai millä tavalla toivoisit herppiharrastuksen Suomessa kehittyvän tulevien vuosien aikana?” Uusien lajien ja värimuotojen tulo Suomeen oli yksi toivotuimmista kehityssuunnista. Tämän kyselyn valossa tämä toive on myös toteutunut.

Kilpikonnat ovat ainoa lajiryhmä, jonka lajimäärä putosi edelliseen kyselyyn verrattuna (24 lajista 20 lajiin). Nelivarvaskilpikonnan on pitänyt ykkössijansa suosituimpana lajina. Punakorvakilpikonnan putoaminen yhdellä sijalla kärkeä on luonnollista, sillä lajin saatavuutta on suuresti rajoitettu sen aiheuttaman vieraslajiuhan takia. Uusia yksilöitä ei enää maahamme saa tuoda, eivätkä täällä jo olevat enää saa lisääntyä. Niinpä punakorvakilpikonnan tulee hiljalleen häviämään kokonaan lemmikkinä pidettävien lajien listalta. Leopardikilpikonnan nousu neljänneksi yleisimmäksi lajiksi on hieman yllättävää: suurikokoisen trooppisen lajin pitäminen vaatii runsaasti sille sopivaa tilaa, mikä usein rajoittaa uuden lajin leviämistä.

Käärmeiden osalta lajeja oli yli tuplasti edellistä kyselyä enemmän: 150 eri lajia verrattuna 68 lajiin vuonna 2012. Kärkikolmikko ja niiden suhteelliset määrät toisiinsa nähden ovat pysyneet ennallaan. Viljakäärmeellä oli ja on edelleen karkeasti ottaen kaksinkertainen harrastajakunta verrattuna kuningaspytoneihin, joiden harrastajamäärä puolestaan on noin kaksinkertainen verrattuna kuningasboaharrastajiin. En ole nähnyt luotettavaa selvitystä maailman yleisimmistä lemmikkikäärmeelajeista, mutta näppituntuman perusteella kärkikolmikko lienee maailmanlaajuisestikin sama kuin meillä täällä Suomessa.

Kärkikolmikkoa takana tuleva lajisto on hieman elänyt vuosien varrella. Myös suosituin myrkyllinen käärme on vaihtunut. Vuoden 2012 kyselyssä yleisimmäksi myrkylliseksi käärmeeksi nousivat *Trimeresurus*-suvun puukyyt (yhteensä kolme lajia). Uudessa kyselyssä *Trimeresurus*-suvun neljän lajin yksilöitä ilmoitti omistavansa yhteensä pienempi määrä harrastajia kuin siankärsäkäärmettä, jota yksittäisenä lajina oli 35 harras-

tajalla. Siankärsäkäärme on käärmeiden listalla kyselyn viidenneksi yleisin käärmelaji.

Myös liskojen osalta lajimäärä on kasvanut paljon mutta kärkikolmikko pysynyt samana. Tällä kertaa kyselyyn ilmoitettiin 103 eri liskolajia, kun vastaava luku vuonna 2012 oli 68 lajia. Myös ainakin kaksi suosituinta lajia tässä ryhmässä lienevät samat kuin maailmanlaajuisestikin suosituimmat lemmikkiliskot: leopardigekko ja parta-agama. Sen sijaan maailmalla hyvin yleinen iguaani sijoittui kyselyssä vasta sijalle yhdeksän. Kärkikolmikkoa perässä tulevat lajit ovat suurin piirtein samoja kuin edellisessä kyselyssä, mutta niiden järjestys on muuttunut vuosien varrella.

Sammakkoeläimistä vuoden 2012 kyselyn tulosten kärjessä loistivat nuolimyrkkysammakkojen ryhmä. Silloin harrastajia oli yhteensä kymmenen, ja he ilmoittivat pitävänsä yhteensä kymmentä lajia. Tuoreessa kyselyssäkin myrkkysammakot ryhmänä nousivat ylivoimaisesti kärkeen: yhteensä 66 ilmoitusta 27 lajista. Suosituimmat myrkkysammakkolajit *Dendrobates tinctorius* (ml. alalaji *D. t. azureus*), *Epipedobates anthonyi* ja *Dendrobates auratus* nousevat myös yksittäisinä lajeina kaikkien sammakkoeläinten TOP 10 -listalle.

Edellisen kyselyn tuloksissa myös tuliniskojen kolme lajia käsiteltiin ryhmänä. Nyt niistä yleisin laji, kiinan-kääpiötulinisko, on yksinään noussut sammakkoeläinten listan yleisimmäksi lajiksi. Kaksi muuta lajia ovat pudonneet kolmen ja neljän harrastajan harvinaisuuskiksi. Edellisen kyselyn ykkösen, kiinankellosammakon, edelle on kiilannut tuoreessa kyselyssä myös aksolotli. Edellisessä kyselyssä kymmenen kärjessä olleet akvaattiset sammakot, kynsisammakko ja kääpiökynsisammakko ovat tuoreessa kyselyssä syökyneet lähes harvinaisuuksiksi: lajeja ilmoitti tässä kyselyssä omistavansa ainoastaan kolme ja kaksi harrastajaa. Oletettavasti kyse on kuitenkin enemmän sattumasta kuin todellisesta trendistä, sillä näitä sammakoita näkee edelleen niin eläinkaupoissa kuin somekeskusteluissakin.

Selkärangattomien osalta vertailua vuoden 2012 kyselyn tuloksiin vaikeuttaa se, että tuolloin kaikki selkärangattomat käsiteltiin yhtenä ryhmänä. Joitakin havaintoja muutoksista vuosien välillä kuitenkin on mahdollista tehdä.

Tarantulien osalta lajimäärä on kasvanut merkittävästi edellisestä kyselystä. Myös yleisin laji on vaihtunut. Edellisessä kyselyssä se oli *Grammastola rosea*, joka tässä kyselyssä tipahti neljänneksi. Tämän kyselyn kärkeen kiilannut *Tiliotoca albopilosum* ei edellisessä kyselyssä lajina kohonnut ollenkaan kärkisijoille, vaan on kirjattu osana *Brachypelma*-sukua (johon sen silloin katsottiin kuuluvan).

Toiseksi suosituimmaksi selkärangattomien lajiryhmäksi kyselyssä nousivat kuoriaiset (19 lajia 48 harrastajalla), jotka eivät vuoden 2012 kyselyssä nousseet TOP-listoilta ollenkaan. Kuoriaisten tuleminen taustalla lienee Faunatar-ketjun markkinointipanostus ”hitti-äisiin”. Suosituin laji ruusukuoriainen on kuitenkin ollut harrastajien terraarioissa, sekä ruoka- että harrastuseläimenä, jo ennen eläinkauppaketjun kampanjointia.

Edellisessä kyselyssä suosituimmaksi skorpionilajiksi kohonnutta keisariskorpionia ei tässä kyselyssä mai-

ninnut yksikään harrastaja. Kaikki kolme tässä kyselyssä suosituinta lajia kuuluvat *Heterometrus*-sukuun. Muut lajit jäivät yhden tai kahden harrastajan harvinaisuuksiksi.

Kaikista suosituin selkärangaton tässä kyselyssä oli, kuten myös vuonna 2012, akaattikotilo. Sitä seurasivat muut saman suvun lajit myös edellisessä kyselyssä. Vuonna 2012 TOP-listoilta nousseet *Helix*-suvun kotilot loistivat tässä kyselyssä poissaolollaan, minkä varmaan selittää se, että vaikka niitä edellisessä kyselyssä oli yksilöinä runsaasti, ei niiden harrastajia silloinkaan ollut kuin vajaa kourallinen.

Kummitussirkkojen, rukoilijoiden, torakoiden ja tuhatjalkaisten lajikirjo on kasvanut edellisestä kyselystä. Edellisessä kyselyssä kutakin näistä ryhmistä edusti laji tai pari, kun nyt jokaisesta ryhmästä oli useita lajeja. Kokonaan uusina ryhminä mukaan ovat tulleet maalla elävät ravut, luteet ja siirit, jotka puuttuivat edellisen kyselyn vastauksista kokonaan.

Loppusanat

Herppiharrastus on maassamme kasvattanut suuresti sekä suosiotaan että lajikirjoaan viime vuosien aikana. Yleisimmät lajit ovat kuitenkin erityisesti matelijoiden joukossa pysyneet samoina jo pidemmän aikaa. Näin ollen lieneekin turvallista sanoa, että herppien asema muiden lemmikkien joukossa on vakiintunut maassam-

me. Toivottavasti pystymme toistamaan vastaavan kyselyn joidenkin vuosien kuluttua ja näemme silloin harrastuksemme edelleen kehittyneen maassamme.

Suuret kiitokset kaikille kyselyyn vastanneille. Ilman panostanne en olisi pystynyt kirjoittamaan tätä artikkelia enkä laatimaan laajempaa tulosraporttia yhdistyksemme ja Suomen eksoottisten eläinten harrastajayhdistysten liiton käyttöön.

2019 survey

The Finnish Herpetological Society conducted a second survey among Finnish herpetoculturists to find out what species of reptiles, amphibians and invertebrates they keep. 989 answered the questionnaire on the society website. The number of respondents is significantly greater than in the first survey conducted in 2012.

Majority of the respondents were female, they were born in the 1970's, 80's and 90's and living in Southern or Western Finland. The number and variety of species they keep has also increased. Compared to the earlier survey, the number of amphibian species has increased from 44 to 63 species, of reptiles from 161 to 278 and of invertebrates from 316 to 563 species. The most common species was corn snake.

The results show that the popularity of herpetoculture has increased and been established as a hobby.